

บทที่ 6

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจถึงปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการของกระบวนการทำงานของนักข่าวสายสิ่งแวดล้อม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์นักข่าวสายสิ่งแวดล้อมหรือที่เคยเป็นนักข่าวสายสิ่งแวดล้อมในองค์กรผู้ผลิตสื่อสององค์กรคือสายข่าวสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและรายการเผชิญหน้าสภาวะแวดล้อมของบริษัทแปซิฟิก อินเทอร์เน็ตมูวี่นิเคชั่น จำกัด พบว่าจากจุดเริ่มต้นของกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันมีที่มาจากภัยพิบัติและมลภาวะต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเมื่อประมาณต้นทศวรรษ 2530 ประกอบกับผลกำไรจำนวนมหาศาลในยุคเศรษฐกิจแบบฟองสบู่ทำให้สื่อมวลชนหันมาให้ความสนใจต่อการสื่อสารข่าวสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์

ทั้งนี้โดยมีสาเหตุจากการที่ผู้บริหารกิจการสื่อมวลชนเห็นประโยชน์ในเชิงธุรกิจและภาพพจน์จากการเปิดหน้าข่าวสิ่งแวดล้อมหรือการจัดสรรงบประมาณเพื่อทำรายการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และจากนักข่าวซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ตั้งใจทำงานข่าวสิ่งแวดล้อมเพื่อรับใช้สังคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ด้อยโอกาสในสังคมได้มีเวที มีพื้นที่นำเสนอเรื่องราวปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาเผชิญอยู่ เพื่อให้รัฐบาลผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้รับรู้และหาทางแก้ไขปัญหา และเพื่อให้ประชาชนกลุ่มอื่นๆ ของประเทศได้รับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับประชาชนที่อยู่ในอีกพื้นที่หนึ่ง

ในระยะแรกที่มีการรายงานข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสิ่งแวดล้อมพบว่าเกิดปัญหาขึ้นเนื่องจากนักข่าวยังคงรายงานข่าวสิ่งแวดล้อมด้วยมุมมองแบบข่าวการเมือง ที่มุ่งเน้นข่าวที่มีผลกระทบต่อคนส่วนมากในสังคม เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ เป็นเรื่องใกล้ตัวคนอ่านและเป็นประเด็นเกี่ยวกับความขัดแย้งของบุคคลที่มีความสำคัญ (กรกช สุรกุล, 2540: 135) ข่าวสิ่งแวดล้อมในระยะแรกเริ่มมีลักษณะที่เน้นเรื่องทางการเมืองมากกว่าข้อเท็จจริงของความเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งชูประเด็นของความขัดแย้งและผลกระทบมากกว่าการนำเสนอประเด็นที่ให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในความจำเป็นของการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมระยะยาว (เยาวดา ตฤชณานนท์, 2535; อุบลรัตน์ ศรียุทธศักดิ์, 1994; วิลาสินี พิพิธกุล, 2538) ในขณะที่การรายงานข่าวสิ่งแวดล้อมต้องการมากกว่าการรายงานตามเหตุการณ์ตามแบบฉบับที่

สื่อมวลชนเคยยึดถืออยู่คือใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ (หรือที่เรียกว่าเป็นการรายงานข่าวแบบธรรมเนียมนิยม)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษากระบวนการทำงานของนักข่าวสายสิ่งแวดล้อมในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และรายการเผชิญหน้าสภาวะแวดล้อมพบว่าในระยะเวลาห้าปี (พ.ศ.2536-2540) นับจากที่ได้มีการเปิดพื้นที่ทั้งในสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ การรายงานข่าวสิ่งแวดล้อมมีการพัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของข่าวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมากยิ่งขึ้น

เนื่องด้วยลักษณะการทำงานที่เป็นการรายงานข่าวในเชิงวิเคราะห์และเจาะลึก และด้วยกระบวนการทำงานที่มีเวลาให้สืบค้นหาข้อมูลมากกว่าทำให้นักข่าวสายสิ่งแวดล้อมสามารถรายงานข่าวได้อย่างครอบคลุมทั้งในเชิงปริมาณและเจาะลึกในเชิงคุณภาพ ข่าวสิ่งแวดล้อมได้รับการยอมรับว่าเป็นข่าวมากขึ้น ชอบเขตของข่าวก็ขยายครอบคลุมเรื่องต่างๆกว้างขึ้น ไม่จำกัดวงอยู่แต่เฉพาะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ดิน น้ำ ป่า มีการนำเสนอแนวคิดใหม่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ถึงแม้ว่าข่าวสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยมีจุดเริ่มต้นมาจากการเสนอข่าวความขัดแย้งในการจัดสรรทรัพยากร เช่น ข่าวการคัดค้านการสร้างเขื่อนน้ำโจน เขื่อนแก่งกรุง เขื่อนปากมูล ปัญหาความขัดแย้งอันเกิดขึ้นจากโครงการจัดสรรที่ดินทำกินเพื่อเกษตรกร การประท้วงต่อต้านการสร้างโรงงานแทนทาลัม ปัญหามลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากความขัดแย้งในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ภาคประชาชนกับภาคธุรกิจเอกชน และเป็นผลจากนโยบายการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการสร้างความเร็วเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยไม่มีกลไกการกระจายรายได้ให้กับประชาชนทุกส่วนของประเทศที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท ระหว่างคนรวยกับคนจน

ด้วยเหตุนี้ในระยะแรก เนื้อหาและรูปแบบข่าวสิ่งแวดล้อมจึงเน้นที่ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในประเทศและเป็นที่สนใจของสาธารณชน (hot issue) การรายงานสภาพ

ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่สถานการณ์ปัญหาปัจจุบัน สาเหตุ แนวทางการป้องกันแก้ไขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวโน้มในอนาคต มีนักข่าวออกไปหาข้อมูลในพื้นที่สัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ เป็นข่าวสิ่งแวดล้อมที่มีแง่มุมเกี่ยวกับคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ด้อยโอกาสในสังคม ไม่ค่อยเน้นเรื่องการอนุรักษ์ในเชิงวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ แต่จะเน้นบทบาทการเป็นกระบอกเสียงให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้ได้มีโอกาสเรียกร้องสิทธิของตนเองในเรื่องต่างๆ อาทิเช่น สิทธิในที่ดินทำกิน สิทธิในการจัดสรรทรัพยากรของชุมชน สิทธิในการได้รับการดูแลด้านสาธารณสุขจากภาครัฐ

แต่เมื่อนักข่าวมีประสบการณ์การรายงานข่าวสิ่งแวดล้อมในระดับหนึ่ง ก็ได้พัฒนามุมมองที่มีต่อข่าวจากเดิมที่ศึกษาและรายงานความเป็นไปของปัญหาเป็นรายละเอียดตามสถานการณ์นำเสนอสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในความสนใจของประชาชน มาสู่การนำเสนอแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมแบบใหม่อันจะนำไปสู่ทางเลือกในการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมโดยองค์รวม ให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาในเชิงโครงสร้าง มองภาพรวมของประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบมากขึ้น และให้ความสำคัญต่อการรับรู้และให้ความหมายกับสิ่งแวดล้อมแบบที่เน้นคุณค่าที่เพิ่มทวีมากขึ้นของนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม เน้นว่ามนุษย์กับธรรมชาติมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ในลักษณะนี้เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการรับรู้แบบเดิมที่เน้นเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานการผลิต (อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์, 2541)

ข่าวสิ่งแวดล้อมในสังคมไทยมีเนื้อหาของข่าวที่กว้างมาก ข่าวสิ่งแวดล้อมบางแง่มุมก็เป็นเรื่องที่เป็นวิทยาศาสตร์มากมีทั้งเรื่องป่าไม้ ต้นไม้ สัตว์ป่า ไปจนถึงปัญหามลพิษ (ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับป่าโดยสิ้นเชิง) ธรณีวิทยา ปัญหาสารเคมี ฯลฯ และบางแง่มุมข่าวสิ่งแวดล้อมก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนและสังคม

หน้าข่าวสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและรายการเผชิญหน้าสภาวะแวดล้อมซึ่งเป็นรายการสารคดีสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ล้วนเริ่มต้นขึ้นในช่วงเวลาที่ปัญหามลพิษกลายเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ และเริ่มต้นขึ้นด้วยความตั้งใจของคนทำงานสื่อมวลชนในการนำเสนอข้อมูลความเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม เป็นยามและผู้เฝ้าสังเกตการณ์สถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นให้กับทุกคนในสังคมและเป็นช่องทางให้ผู้ประสบปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่มีผลทำให้การทำงานชาวสิ่งแวดลอมพัฒนาไปในทิศทางดังกล่าวประกอบด้วย

(1) ปัจจัยระดับตัวบุคคล

จากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสุ่มมาจากองค์กรผู้ผลิตสื่อเพียงสององค์กร เป็นเพียงส่วนหนึ่งของนักข่าวสายสิ่งแวดลอม ผลการวิจัยครั้งนี้อาจจะไม่สามารถใช้เป็นข้อสรุปโดยรวมของนักข่าวสายสิ่งแวดลอมทั้งหมดในประเทศไทยได้ แต่ก็ทำให้เห็นข้อเท็จจริงในบางส่วนว่าถึงแม้ว่านักข่าวสายสิ่งแวดลอมส่วนใหญ่จะไม่มีพื้นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แต่ก็ไม่มีผลต่อการทำงานเท่าใดนัก เพราะจุดเน้นของชาวสิ่งแวดลอมในประเทศไทยอยู่ที่การนำเสนอปัญหาสิ่งแวดลอมในเชิงการแย่งชิงทรัพยากร ความขัดแย้งในการจัดสรรทรัพยากรอันเกิดขึ้นเนื่องจากนโยบายการพัฒนาประเทศ ซึ่งที่สำคัญมากกว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์คือมุมมองทางสังคม ความใส่ใจในการเรียนรู้และทำความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างเป็นระบบและเป็นองค์รวม

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการทำงานชาวสิ่งแวดลอมในประเทศไทยนั้น เป็นสายงานที่ถูกมองจากคนที่เลือกเข้ามาประกอบอาชีพนี้ว่าเป็นงานที่ดีที่ทำให้เขาได้ทำงานเพื่อสังคม เพื่อประชาชนในระดับล่างซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสในสังคม เรียกได้ว่าเป็นงานที่ตอบสนองต่ออุดมคติแบบเอียงข้างประชาชน ด้วยเหตุนี้คนที่เลือกเข้ามาทำงานสายงานนี้ส่วนใหญ่จึงเป็นคนที่เคยทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชน เคยทำกิจกรรมสมัยที่ยังเป็นนิสิต นักศึกษา นักข่าวที่ผ่านงานกิจกรรมจะได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้มาทำให้เข้าใจปัญหาสังคมเชิงโครงสร้าง มีมุมมองทางสังคม มีจุดประสงค์การทำงานเพื่อสังคม เพื่อคนกลุ่มที่ด้อยโอกาสในสังคม ด้วยอุดมคติของการทำงานแบบนี้ทำให้เนื้อหาของงานส่วนใหญ่ถูกนำเสนอในมุมมองของภาคประชาชนผู้เสียประโยชน์ หรือได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจดำเนินโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ หรือได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม

(2) ปัจจัยภายในองค์กร

ถึงแม้องค์กรผู้ผลิตสื่อจะเปิดโอกาสให้มีการผลิตงานชาวสิ่งแวดลอมเพื่อตอบสนองความสนใจของประชาชนในสังคม แต่ชาวสิ่งแวดลอมที่ผู้บริหารองค์กรผู้ผลิตสื่อเหล่านั้นสนใจก็เป็นเรื่องของปัญหามลพิษอุตสาหกรรม ปัญหาพลังงาน หรือสินค้าสีเขียว ซึ่งเป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจของคนชั้นกลาง นักธุรกิจและนักอุตสาหกรรมซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญขององค์กร ในขณะที่ความสนใจของนักข่าวและหัวหน้าข่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งในการจัดการ

ทรัพยากร ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของคนในสังคม ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับประชาชนกลุ่มที่เป็นคนด้อยโอกาสในสังคม

ด้วยเหตุนี้จึงเกิดความขัดแย้งกันอยู่ในแง่ของการเลือกสรรข่าวที่จะนำเสนอ แต่โดยปกติแล้วโครงสร้างการทำงานขององค์กรผู้ผลิตสื่อจะเปิดโอกาสและให้อิสระกับผู้ปฏิบัติงาน ตามอุดมคติของวิชาชีพสื่อสารมวลชน อย่างไรก็ตามด้วยเหตุที่องค์กรผู้ผลิตสื่อเป็นองค์กรธุรกิจที่ต้องคิดถึงเรื่องการค้าและการสร้างกำไร ซึ่งได้มาจากการรับจ้างผลิตรายการและการลงโฆษณา ซึ่งจะได้เงินโฆษณามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนคนอ่านหนังสือพิมพ์และคนดูรายการ ทำให้จำเป็นต้องขยายกลุ่มคนอ่าน คนดู ซึ่งการขยายกลุ่มนี้มีผลต่อการคัดเลือกและนำเสนอเนื้อหา กล่าวคือมีเนื้อหาแบบเบาๆ ที่บันเทิงใจมากขึ้น เน้นข่าวหรือสถานการณ์แบบที่ผู้คนสนใจแม้ว่าจะไม่ค่อยมีสาระและประโยชน์เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้รับสารทุกระดับอย่างกว้างที่สุด

(3) ปัจจัยภายนอกองค์กร

จากการศึกษาปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีผลต่อพัฒนาการของกระบวนการทำงานของนักข่าวสายสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีบทบาทสำคัญที่สุด คือ ผู้อำนวยการสร้างรายการและผู้ลงโฆษณาซึ่งเป็นผู้ให้เงินทุนงบประมาณในการผลิต โดยเฉพาะการผลิตงานด้านข่าวสิ่งแวดล้อมที่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการเติบโตและตกต่ำของระบบเศรษฐกิจ

จะเห็นได้ว่าช่วงปี พ.ศ.2535 - 2536 เป็นช่วงที่สื่อมวลชนรุ่งเรืองถึงขีดสุด องค์กรสื่อมวลชนนับสิบองค์กรต่างทยอยกันเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์เพื่อระดมทุน และในขณะที่เศรษฐกิจฟองสบู่ยังคงฟูฟองและประชาชน คนชั้นกลางมีความเป็นอยู่ที่ดีนั้น ข่าวสิ่งแวดล้อมซึ่งเคยเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับคนชั้นกลาง ได้กลายเป็นเรื่องที่คนชั้นกลางซึ่งเป็นกลุ่มคนที่บริโภคสื่อมากที่สุดให้ความสำคัญมากขึ้น และทำให้สื่อมวลชนหันมาให้ความสนใจนำเสนอข่าวและรายการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ในช่วงเวลานั้นก็มีการประกาศยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ซึ่งเป็นเครื่องมือของรัฐในการควบคุมเนื้อหาของสื่อสิ่งพิมพ์ ทำให้สื่อต่างๆ มีการนำเสนอข่าวด้านสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลในการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมากยิ่งขึ้น ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงขยายตัวอย่างเต็มที่

แต่เมื่อรัฐบาลประกาศให้ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2540 ค่าเงินบาทลดต่ำลง เศรษฐกิจแบบฟองสบู่ที่เคยฟองฟูของไทยแตกสลายและคนทั้งประเทศต้องเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจ สื่อมวลชนก็เช่นกัน ช่วงนี้ก็ถือได้ว่าเป็นช่วงที่สื่อมวลชนตกต่ำที่สุด ยอดขายที่เคยสูงของสื่อแต่ละชนิดลดต่ำ ตัวเลขบ่งชี้ความขาดทุนเพิ่มสูงขึ้น หนังสือพิมพ์หลายฉบับต้องลดกำลังคน ลดขนาดการผลิตและค่าใช้จ่ายต่างๆ และหลายฉบับปิดกิจการไป จากรายงานของสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยระบุว่านักข่าวที่ทำงานในธุรกิจหนังสือพิมพ์ตกงานประมาณห้าร้อยคน ขณะเดียวกันผู้ผลิตรายการโทรทัศน์หลายรายการก็ต้องยุติการผลิตลง

สำหรับงานข่าวสายสิ่งแวดล้อมในหนังสือพิมพ์ก็ถูกลดปริมาณพื้นที่ข่าวที่น่าเสนอจนกระทั่งถูกปิดหน้าข่าวสิ่งแวดล้อมในบางฉบับ นักข่าวสายสิ่งแวดล้อมต้องตกงานเป็นจำนวนมากและบางคนต้องเปลี่ยนไปทำงานข่าวสายอื่น กรณีรายการเผชิญหน้าสภาวะแวดล้อมก็ได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจอย่างชัดเจน เมื่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่ต่อสัญญาการผลิตรายการกับทีมงานของบริษัทแปซิฟิก ซึ่งยื่นข้อเสนอเพื่อประมูลงานผลิตรายการสารคดีสิ่งแวดล้อมแบบรายการเผชิญหน้าสภาวะแวดล้อมต่อไปในปี พ.ศ.2541 สาเหตุสำคัญที่ทางบริษัทเนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ปประมูลงานได้ไปแทนเป็นเพราะทางเนชั่นยื่นข้อเสนอที่ดีกว่าให้กับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแง่ของช่องทางการออกอากาศ และการลงโฆษณาประชาสัมพันธ์รายการให้ในสื่ออื่นๆ ในเครือเนชั่นทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และ โทรทัศน์โดยที่ทางกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่ต้องจ่ายงบประมาณเพิ่ม

ด้วยเหตุนี้ถึงแม้ว่านักข่าวสิ่งแวดล้อมจะมีความตั้งใจจะขยายขอบเขตงานของตนให้ครอบคลุมและเปิดโอกาสให้แก่ภาคประชาชน แต่เมื่อนักข่าวเองก็ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขทางเศรษฐกิจต้องยอมรับการลดปริมาณการผลิตข่าวสิ่งแวดล้อม ต้องถูกบังคับให้ออกจากงาน การขยายขอบเขตเนื้อหาของงานและเพิ่มปริมาณการนำเสนอข่าวสิ่งแวดล้อมในระยะที่เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำเช่นนี้คงเป็นไปได้ยาก

เมื่อโครงสร้างเศรษฐกิจมีอำนาจในการกำหนดการทำงานและทิศทางของสื่อ และภาระที่สำคัญของผู้เป็นเจ้าของผู้ผลิตสื่อมวลชนคือการคงอยู่ให้ได้ในสังคมทุนนิยม ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า ต้องพยายามสร้างผลกำไรสูงสุด องค์กรผู้ผลิตสื่อจึงต้อง

พยายามเพิ่มปริมาณการผลิต สื่อมวลชนจึงต้องหาวิธีการนำเสนอที่จะทำให้ประชาชนสนใจ บริโภคสื่อของตนให้มากที่สุด โดยตัวชี้วัดจะอยู่ที่ปริมาณการโฆษณาที่เข้ามาลงในสื่อ สื่อมวลชนจะต้องผลิตสารที่มีเนื้อหาตอบสนองความต้องการของตลาดส่วนรวมเพื่อให้จำนวนผู้ชมรายการ ผู้อ่านหนังสือ ผู้ฟังวิทยุของตนมีมากขึ้น ซึ่งจะทำให้โฆษณาเข้ามามากขึ้น

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วสารใดที่ต่อต้านกระแสหลัก สารใดที่มีเนื้อหาไม่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (โดยมากคือชนชั้นกลางที่มีอำนาจการซื้อสูง) ดังเช่น ชาวสิ่งแวดล้อมที่มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นการเสนอข่าวของคนกลุ่มที่ด้อยโอกาสในสังคม กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่เกิดจากนโยบายการพัฒนาประเทศให้ทันสมัยย่อมมีสัดส่วนในการนำเสนอผ่านสื่อในปริมาณน้อย หรือไม่มีโอกาสถูกนำเสนอผ่านสื่อมวลชนเลย เพราะผู้ผลิตสื่อจะพยายามลดการลงทุนในกิจกรรมที่ให้ผลตอบแทนน้อยลง

สิ่งเหล่านี้เป็นผลดีต่อระบบทุนนิยมและผู้ครอบครองปัจจัยการผลิต แต่จะส่งผลเสียต่อประชาชนผู้ด้อยโอกาสในสังคม ข้อเรียกร้องและความต้องการของประชาชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศที่ไม่ได้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตจะถูกละเลยและมองข้ามไป

ผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำที่เกิดขึ้นไม่ได้ส่งผลแค่กับตัวงานชาวสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังสร้างความเดือดร้อนให้กับชีวิตนักข่าวเองด้วย ตลอดเวลาที่ผ่านมานักข่าวทำหน้าที่นำเสนอข่าวเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนผู้ด้อยโอกาสในสังคม พยายามหาทางช่วยเหลือคนเหล่านี้ แต่นักข่าวลี้มนึกถึงตนเองดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจจึงไม่รู้จักต่อสู้เรียกร้องอย่างไรทางหนึ่งที่น่าจะเป็นการแก้ปัญหานี้คือนักข่าวน่าจะมีการรวมตัวเป็นองค์กรวิชาชีพ หรือสหภาพที่มีลักษณะเดียวกับสหภาพแรงงานเพื่อทำหน้าที่ดูแลสวัสดิการและปกป้องผลประโยชน์ของนักข่าวโดยเฉพาะ

องค์กรวิชาชีพไม่ได้มีไว้เพื่อการฝึกอบรมทักษะการทำงานให้นักข่าวเท่านั้น แต่การรวมตัวของนักวิชาชีพจะเป็นการสร้างอำนาจต่อรองทั้งกับสังคม (ในแง่พลังในการนำเสนอข่าว) กับรัฐ (ในแง่สิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข่าว) และกับเจ้าของสื่อ (ในแง่ของค่าจ้างแรงงานและอิสระในการนำเสนอข่าวที่คิดว่าเป็นประโยชน์กับคนกลุ่มต่างๆ ในสังคม)